

Predsednikova pot miru po Latinski Ameriki — Čile

„Jugoslavija je v srcih Čilencev“

Predsednika Tita je v Santiagu pozdravil predsednik Alessandri

PREDSEDNIKA TITA so ob prihodu na uradni obisk v Čile na letališču pozdravili jugoslovanski izseljenci v narodnih nošah. Jovanki Broz so učenke šole »Republika Jugoslavija« izročile šopke cvetja.

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

SANTIAGO DE CHILE, 24. septembra (Telegram). Iz temnih oblakov, ki že nekaj dni zakrivajo Kordiljere nad čilskim glavnim mestom, se je nenadoma pojavilo veliko potniško letalo v spremstvu petih lovcev F-80 čilskega vojnega letalstva. Lovci so v brezhbitni formaciji spremljali DC-8, s katerim je Tito v ptičih šestih urah priletel iz Brasilie čez zasedene Ande v Santiago de Chile.

Izvoz iz Slovenije se v avgustu ni povečal

V prvih osmih mesecih smo izpolnili 65 % plana

LJUBLJANA, 24. sept. — V svoji analizi gibanja gospodarstva pred Skupščino SRS je podpredsednik izvršnega sveta Janko Smole, na ponedeljek med drugim ugotovil, da se je letos v osmih mesecih izvoz iz Slovenije povečal za 29 odstotkov in da je bil v celotnem letošnjem povečanju industrijske proizvodnje udeležen s 23 odstotki, kar priča, kolikšnega pomena je že danes povečanje plasma na zunanjem trgu za boljše izkoriščanje industrijskih kapacitet. Pripomnil pa je, da je sedanji izvoz še skromen in da smo lani v zadnjih starih mesecih ustvarili izvoz, kakršnega letos še nismo dosegli.

V zvezi z gornjimi ugotovitvami so zanimivi najnovejši podatki o izvozu v avgustu. V tem mesecu je znašal celotni izvoz iz Slovenije 3069 milijonov deviznih din in je bil pri tem le za malenkost večji kakor lani, ko se je prvič povzpel nad 3 milijarde. V zadnjem lanskem četrtletju smo zabeležili povprečni mesečni izvoz 3.558 milijonov, medtem ko smo se letos takemu obsegu izvoza približali le v aprilu s 3.432 milijoni. Celotni izvoz v osmih mesecih pa je znašal letos 24,5 milijard din, kar predstavlja 65% letnega izvoznega plana.

Ker je bil lani izvoz v prvem polletju slab in se je hitro povečal šele v drugi polovici leta, je razumljivo, da zdaj ne moremo računati s tako visokimi stopnjami povečanja v primerjavi z lanskim letom, kakor v prvi polovici letošnjega leta, ko je bil mesečni izvoz tudi za 40 in celo za 50% večji kakor v istih mesecih minulega leta. Kljub temu nas dejstvo, da izvoz v avgustu ni bil večji od lanskega izvoza v tem mesecu, le opozarja, da je prišlo do nekakšnega zastaja v naraščanju izvoza. Pozornost zasluži zlasti tudi okolnost, da je bil izvoz industrijskih izdelkov v avgustu precej manjši kakor v juliju in tudi za 3% manjši kakor v lanskem avgustu.

Naj še omenimo izvoz kmetijskih proizvodov, ki je bil tudi v avgustu razmeroma visok. Na precej visoki ravni se nadalje giblje izvoz proizvodov živiloreje. Tako je kmetijstvo z izvozom v vrednosti blizu 5 milijard din izpolnilo do konca avgusta 71% letnega izvoznega plana.

F. S.

Titov venec na spomeniku O'Higginsu

SANTIAGO, 24. septembra (Tanjug). Drugi dan svojega obiska v Čilu je predsednik Tito dopoldne položil venec na spomenik Bernarda O'Higginsa, heroja iz bojev čilskega ljudstva za osvoboditev izpod španske vladavine v začetku minulega stoletja.

Tono ob desetih je predsednik Tito v spremstvu Miljaka Todorovića, Koče Popovića, generala Rukavine, Bogdana Crnobrnje in jugoslovanskega veleposlanika Karadjole prispel na širni trg Bulnes v središču Santiaga, kjer stoji spomenik. Tam so ga že spricali obrambni ministri Obteira Larain, poveljniki čilske pehote, letalstva in mornarice ter kakih tisoč prebivalcev Santiaga, ki so kljub hladnemu vremenu in neprijetnemu dežju prisli, da bi videli jugoslovanskega predsednika. Ko je Tito prišel, so se razlegli zvoki vojaške godbe in ploskanje navzočih meščanov. Predsednik Tito je potem pregledal častni bataljon oficirske šole, medtem ko so številni fotoreporterji naračevali svoje aparate. Ob zvokih himen obeh držav so potem potegnili kvisku na jambor ob spomeniku najprej jugoslovansko, potem pa čilsko zastavo.

S položitvijo Titovega venca k spomeniku čilskega osvoboditelja O'Higginsu je bila ta lepa slovesnost zaključena.

Radiofoto: Tanjug-AP

Senat ZDA ratificiral moskovski sporazum

WASHINGTON, 24. sept. (Reuters-AFP). Po daljši razpravi je ameriški senat danes ratificiral moskovski sporazum o prepovedi jedrskih poskusov v zraku, vesolju in pod vodo. Za ratifikacijo sporazuma je glasovalo 80 senatorjev, proti pa jih je bilo 19. S tem se je za sporazum izreklo več kot dve tretjini senatorjev. Za ratifikacijo sporazuma v ameriškem senatu je bila potrebna najmanj dv tretjinska večina.

UNICEF 100.000 dolarjev za Skopje

NEW YORK, 24. sept. (Reuters). Sklad ZN za otroke — UNICEF je dal 100.000 dolarjev kot pomoč družinam, ki so ostale po katastrofalnem potresu v Skopju brez strehe nad glavo. Ta znesek je namenjen organizaciji zdravstvenih in drugih služb za pomoč materam in otrokom.

● Nadaljevanje na zadnji strani

PREDSEDNIK TITO NA URADNEM OBISKU V ČILU — Na letališču Los Cerillos je predsednika Tita pozdravil čilski predsednik Jorge Alessandri.

Radiofoto: Tanjug-AP

Delo republiške skupščine

Sprejeto je priporočilo za nadaljnji razvoj gospodarstva

Sprejeta sta ga republiški in gospodarski zbor skupščine

LJUBLJANA, 24. sept. — Na včerajšnjih sejah sta republiški zbor in gospodarski zbor skupščine SR Slovenije, ko sta izglasovala analizo o gibanju gospodarstva v prvih sedmih mesecih 1963 in prognozo izvršitve družbenega plana SR Slovenije do konca leta, sprejela tudi sledeče priporočilo:

Za uspešen nadaljnji razvoj gospodarstva bo potrebno še v tem letu zlasti: nadaljevati prizadevanja za nadaljnji razvoj in izpopolnjevanje gospodarskega sistema, kar naj delovnim kolektivom omogoči čim boljše izkoriščanje notranjih rezerv ter s tem k čim hitrejši izpolnitvi gospodarskih nalog; nadalje izpopolnjevanje notranje sisteme delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah ter nadaljevanje s politiko povečevanja realnih osebnih dohodkov v skladu s povečevanjem produktivnosti dela;

doseči še večje vključevanje gospodarskih organizacij v mednarodno blagovno menjavo, ker je to pogoj za večjo proizvodnjo in produktivnost dela in ker so na tem področju še velike neizkoriščene možnosti; proučiti skupaj z delovnimi organizacijami ukrepe in pogoje za nadaljnji razvoj proizvodnje, kar je zlasti na letu republiških organov, zbornic, okrajev in občin; pospešiti povečanje proizvodnje v industriji, zlasti v tistih panogah, ki v dinamiki zastajajo za planom; zagotoviti, da bo v kmetijstvu uspešno opravljena jezenska setev, za kar je treba

pravočasno zagotoviti potrebne količine gnojil; pospešiti je prizadevanja za okrepitev živinorejske proizvodnje; doseči, da bodo v gospodarstvu izvršene s planom predvidene naloge, zlasti v sečnji in spravilu lesa, ker je od tega odvisna izvršitev plana v nekaterih gospodarskih panogah in strokah;

zagotoviti, da bodo v gradbeništvu podjetja z boljšo organizacijo, pospešenim in temeljitostnim uvajanjem mehanizacije ter izkoriščanjem zmogljivosti opravile povečane naloge, zlasti zaradi povečanih obveznosti za obnovo Skopja;

poskrbeti, da bodo v prometu čimbolj racionalno izkoriščene vse transportne zmogljivosti, ker se je že doslej pokazalo, da predstavlja transport ozko grlo za blagovni promet in s tem za samoprodukcijo;

zagotoviti hitrejšo in boljše oskrbo mestnih in industrijskih središč s potrošnim blagom, zlasti s kmetijskimi proizvodi;

opraviiti že v naslednjih mesecih v gostinstvu in turizmu vse organizacijske priprave za prihodnjo zimsko in letno sezono ter takoj začeti s proučevanjem možnosti za izboljšanje pogojev go-

spodarjenja na tem področju.

Poleg reševanja neposrednih tekočih nalog naj gospodarske organizacije stalno izpolnjujejo svoje gospodarske naloge in poslovanje, pri čemer naj bo njihova aktivnost usmerjena predvsem v to, da zagotovijo trajne pogoje razvoja svojega gospodarjenja. Ta njihova prizadevanja naj pridajo do izraza v njihovih statutih in drugih samoupravnih aktih ter v dosegajočih programih njihovega razvoja.

Pri takih prizadevanjih naj gospodarskim organizacijam nudijo pomoč gospodarske zbornice, znanstveno-strokovne ter družbeno-politične organizacije. Naloga je smotnejše gospodarjenje naj v večji meri kot doslej pomagajo gospodarskim organizacijam povečati produktivnost dela. Povečanje produktivnosti dela je eden od osnovnih pogojev za prehod na 42. urni delovni teden in za nadaljnjo rast življenjske ravni. Uvedba 42 urnega delovnega tedna bo zahtevala uvedbo modernije organizacije dela, večje stopnje mehanizacije in avtomatizacije ter sodobnejših proizvodnih postopkov, kar pa je možno le na podlagi temeljitih analiz in priprav.

Republiški zbor in gospodarski zbor sta razpravljala o gospodarskih problemih tudi popoldne.

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Jugoslovanski poslanci obiskali finski parlament

HELSINKI, 24. sept. (Tanjug). Predsednik finskega parlamenta Kauno Kieemola je danes sprejel delegacijo jugoslovanske zvezne skupščine, ki se mudi na Finskem. Člani delegacije so potem pristopili seji finskega parlamenta. Na slovesni večerji, ki jo je priredil na čast jugoslovanski delegaciji, je predsednik Kieemola izrazil v svoji zdravici zadovoljstvo nad tem, da lahko pozdravi predstavnike države, s katero vežejo Finsko čedalje bolj intenzivni stiki na različnih področjih.

Vodja jugoslovanske delegacije Krsto Popivoda pa je opozoril na ugodne možnosti za tesnejše in bolj vsestransko sodelovanje med obema državama, med katerima se je razvil prijateljski in plodni sodelovanje. Zahvalil se je finskemu ljudstvu za izdatno pomoč ob katastrofi v Skopju.

Cyrankiewicz sprejel Momo Markovića

VARSAVA, 24. sept. (Tanjug). Predsednik ministrskega sveta LR Poljske Josef Cyrankiewicz je danes sprejel sekretarja zveznega izvršnega sveta za zdravstvo in socialno politiko Momo Markovića, ki je bil na desetdnevem obisku na Poljskem.

V daljšem razgovoru sta izmenjala mnenja o sodelovanju med Jugoslavijo in Poljsko na področju stanovske graditve, socialne in zdravstvene politike, zlasti pa o širši izmenjavi izkušenj pri reševanju raznih problemov s teh področij.

POLJSKI AMBASADOR V LJUBLJANI — Včeraj je prispel v Ljubljano poljski ambasador v Beogradu tov. Aleksander Malecki. Ob tej priliki je bil na obisku pri predsedniku skupščine SRS tov. Ivanu Mačku, predsedniku IS SRS tov. Viktorju Avblju in predsednici Glavnega odbora SZDL Slovenije Vidi Tomšič. Foto: Slovenija

Skoraj sedem tisoč megavattov atomske sile za mir

DUNAJ, 24. sept. (Tanjug). Na predlog ZAR in Indijo so udeleženci sedmega rednega zasedanja mednarodne agencije za atomsko energijo danes soglasno izvolili voditelja jugoslovanske delegacije Slobodana Nakićenovića za predsednika odbora za program in proračun. Sprejeli so tudi predlog sveta guvernerjev, naj sprejmejo v organizacijo Gabon, Nigerijo in Slonokošeno obalo.

Generalni direktor agencije dr. Oeklund je v poročilu, ki ga je dopolnila pokal na zasedanje, opozoril na napredek, ki so ga dosegli lani v razvoju atomske energije. V desetih veljavnih državah je trenutno 50 reaktorjev, katerih skupna nominalna jakost znaša 2800 megavattov, gradijo pa 35 atomskih central, ki o njihova moč znašala 6900 megavattov. Dr. Oeklund je v svojem poročilu med drugim pozitivno ocenil možnosti, ustvarjene z moskovskim sporazumom o delni prepovedi jedrskih poskusov.

V okviru zasedanja bodo za okroglo mizo razpravljali o prihrankih, doseženih v industriji in kmetijstvu z uporabo radioizotopov.

Kakor pričakujejo, bo trajalo zasedanje kakih deset dni.

Lepo priznanje „Litostroju“

Sovjetski minister za zunanjo trgovino N. S. Patoličev v Sloveniji

LJUBLJANA, 24. sept. — Ministra za zunanjo trgovino Sovjetske zveze Nikolaja Semionovića Patoličeva, ki je včeraj z ženo in spremstvom, v katerem se nahajata tudi ambasador Sovjetske zveze v Beogradu Aleksander Mihajlovič Puzanov, prispel v Portorož, je danes dopoldne pozdravil podpredsednik IS Slovenije tov. Janko Smole.

Sovjetski minister in spremstvo so si v družbi tovariša Smoleta, predstavnikov okrajne Koper ter pristaniške uprave dopoldne ogledali korpsko luko, nato pa se posotjnsko jamar. Po kosilu v jamski restavraciji so odšli na krajsi izlet na Bled.

Popoldne si je minister Patoličev ogledal še Litostroj. Po ogledu je izjavil: »S proizvodnjo Litostroja sem se spoznal že na letošnjem zagrebškem velesejmu. Glede na njeno sodobno tehnično raven mi je bila zelo všeč. Zdaj pa sem

imel priložnost obiskati tovarno samo, ki sodi med največja podjetja težke strojegradnje v Jugoslaviji. S posebnim zanimanjem sem si ogledal tudi proizvode, ki jih Litostroj izdeluje za Sovjetsko zvezo.

Zanimam, da je trgovinska izmenjava med našima državama odvisna od tega, koliko podjetij sodeluje v njej.

Med obiskom v tovarni sem spoznal, da je proizvodnja Litostroja zelo pomembna in raznovrstna in da je Litostroj zelo dobro organizirano pod-

jetje. Še posebej se mi zdi pomembno, da izvažajo 35 do 40 odstotkov svojih izdelkov v razne države. Če te države Litostroj strojevodno kupujejo, pomeni, da priznavajo njen sodoben tehnični nivo, saj nihče neče več kupovati zastaralih proizvodov.« Ob koncu je zabeležil visoki gost kolektivno tovarne veliko uspešno pri delu, jugoslovanskim narodom pa pri izgradnji socializma.

V kratkem medsebojnem razgovoru po obisku sta si nato sovjetski minister za zunanjo trgovino Patoličev in direktor Litostroja Ivan Kogovšek izmenjala spominske albume.

Nocoj je ministru Nikolaju S. Patoličevu v vili Podrožnik priredili večerjo podprednik izvršnega sveta Viktor Avblj, nato pa ga je sprejel sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Berlin:

NEVARNI BALONI

Oblasti DR Nemčije so ostro opozorile organizatorje akcij z baloni v zahodnem Berlinu in ZR Nemčiji, da bodo storile protikrepe, če v 48 urah ne prenehajo postiljati balone na ozemlje DR Nemčije. Oblasti DR Nemčije so še večkrat zahtevale, naj prenehajo s podobnimi akcijami, ki ogrožajo zračni promet in državljanov v DR Nemčiji. Baloni s zažigalnimi napravami so v DR Nemčiji povzročili vrsto požarov, meji.

Istanbul:

MANEVRI

Predsednik turške vlade Ismet Inönü je skupaj s turškim obrambnim ministrom Sancarjem davi odpotoval iz Ankare v Trakijo, kjer se bodo danes začeli veliki manevri Atlantskega pakta. V manevrih bo sodelovalo okoli 60.000 vojakov raznih rodov vojske, držav članice NATO. Glavna točka teh manevrov je zračni desant ameriških, grških in turških padalcev na neko mesto na grško-turški meji.

Pariz:

ZA ENOTNOST

Vodstvo ene najnovejših organizacij socialističnih sindikatov Francije (Force Ouvriere, Federacije delavcev kemične industrije, je pozvalo k enotnosti v francoskem sindikalnem gibanju. Enotno gibanje naj bi služilo izključno interesom delavcev in bi bilo neodvisno od strank, cerkve, oblasti in delodajalcev. To je prvič, da ena od organizacij socialističnih sindikatov javno poziva k sindikalni enotnosti.

VIŠJA GOSPODINJSKA ŠOLA V GROBLJAH

IME NE POVE VSEBINE

Ko sem poslušala pojasnjevanje o namenu in učnem načrtu Višje gospodinske šole v Grobljah, nisem niti enkrat pomislila na tisto, kar si običajno predstavljamo pod gospodinjstvom. Morda bi ime šole lahko koga zapeljalo v napačno mnenje, da ima šola namen vzgajati nekakšne vzorne gospodinje, ki bodo znale tako obračati zaslužek, da bo družina čimbolje preskrbljena in zadovoljna.

Govorila je bilo o daleč pomembnejših vprašanjih, ki nikakor niso samo stvar posameznih gospodinj. Gre namreč za to, da je za zadovoljevanje nekaterih človekovih potreb že poskrbljeno s tem, da je družba dala potrebna sredstva in angažirala določene skupine ljudi za te dejavnosti. Če na primer nekdo želi prebrati knjigo, si jo lahko sposodi v javni knjižnici; če želi gledati nek film, gre lahko v javni kinematograf; če želi potovati, ima na razpolago javna prevozna sredstva itd. itd. Za zadovoljevanje tistih človekovih potreb, ki so skupne vsem, in ki jih moramo zadovoljevati vsak dan — prehrana, varstvo in vzgoja otrok, čiščenje okolice in stanovanja — pa še nimamo dovolj javnih ustanov in jih večina ljudi rešuje, kakor ve in zna. To je prav gotovo neskladnost v naši družbi, ki terja rešitve. Ne samo v interesu posameznih

če omogoči ženskam, da bodo opravljale delo, za katerega imajo veselje in sposobnosti, kot pa če jih še naprej pušča, da se vsaka po svoje ubada z vsimi deli, ki spadajo v gospodinjstvo.

Tu je namreč dosti zahtevnih delovnih področij. Gre za pravilno sestavo in pripravljanje hrane, opremljanje, vzdrževanje in čiščenje stanovanja, pranje in likanje, nabavljanje živih in drugih potrebščin, higieno in medicino, varstvo in vzgojo otrok itd. Vsako teh področij je predmet znanstvenih proučevanj in na vseh teh področjih se vrstijo nova znanstvena odkritja.

S pravilno in zdravo prehrano se bavi medicina; arhitekti razmišljajo, kako naj bo opremljeno, sodobno stanovanje. Uporabljajo se novi materiali in uvažajo nove oblike. Pranje in likanje tudi ni več samo stvar pridnih rok, ampak posegajo na to področje vedno uspešnejše proizvajalke, mišične in električne industrije. Vzgoja otrok in medsebojni odnosi so predmet proučevanj pedagogov, psihologov in sociologov.

Kako naj vsaka posamezna družina obvlada vse to? Saj je znano, da lahko človek uspešno in dobro dela le na

enem področju. Od žene pa smo vse več časa zahtevali in ji vse to še vedno hreščemo prepuščamo, kot da je vse to samo njen interes. In vendar vemo, da zdravje ljudi, njihove življenjske in delovne navade ter vzgojenost niso samo stvar posameznih družin, ampak vse družbe, saj človek vse svoje navade in lastnosti prenaša v družbo in tako vpliva nanjo.

Če upoštevamo vse to, potem moramo priznati, da ima Višja gospodinska šola v Grobljah pomembno družbeno nalogo in da so njene diplomantke postavljene po končanem študiju pred odgovorne in obsežne naloge. Zato bi bilo prav, da dobe na svojih delovnih mestih primerno vlogo. Da se bodo hitreje in v večjem številu razvijale ustanove, ki bodo prevzemale dejavnosti zdaj še prepuščene posameznim gospodinjstvom: varstvene in vzgojne ustanove za otroke, šolske kuhinje, pralnice itd. Seveda pa bo še vedno dovolj dela, ki jih bodo posamezni člani družine morali opraviti sami doma. In pri pouku gospodinjstva naj bi se naučili ta dela opravljati čimbolj uspešno in s čim manjšim trdom.

M. S.

KOTICEK ZA GOBARJE

Zastrupitve z gobami

Nabiranje gob se je v zadnjih letih zelo razširilo. Vzrokov za to je več. Eden bo tudi ta, da si ljudje želijo gibanja v naravi na svežem zraku, obenem pa izkoristijo priložnost, da si naberejo gob. Taki izletniški gobarji so navadno najbolj nevarni gobam, pa tudi gobe nim!

Brez besed

V lanskem letu smo imeli nekaj deset primerov raznih zastrupitev z gobami, letos pa tudi že kar precej primerov, čeprav se prava gobja sezona še niti ni dobro pričela. Vse to kaže, da nabirali gob premla pazio na različne med posameznimi podobnimi gobami in nesreča je tu! O zastrupitvah z gobami smo v našem časopisu že pisali pa tudi opisali posamezne vrste gob, ki so lahko nevarne. Vendar vse to ni dosti za

že starih, razpadajočih in da ne jemo pogretnih gob! Prav tu dostikrat grešijo, posebno če je dosti gob, ko gobje jedi ostanejo, pa jih je škoda zavržiti! To se dostikrat masčuje, saj iz izkušnje vemo, da so prav pogretni gobje jedi največkrat krive nesrečam z gobami. Preden začnemo iz gob pripravljati razne jedi, jih vedno poparimo, pustimo nekaj časa v vodi, nato pa vodo dobro odcedimo in jo zavremo. To sicer ni najboljši način, toda s tem vsaj do neke mere odstranimo razne smolaste kisline, ki so v gobah in ki dostikrat povzročajo težave. Gob naj tudi ne jedo ljudje z občutljivi želodcem in pa bolniki. Če si jih že želijo, gobe dobro sesekljamo in pripravimo precejšnjo juho. Tudi ni dobro, če jemo gobje jedi večkrat na dan. Gobe spadajo med težko prebavljive jedi in če se jih najemo preveč, nam bodo prav gotovo povzročale težave, ker jih ne bomo mogli prebaviti.

MRJAK.

MAJHNE SO TE STVARI

»Za sto dinarjev...«

Spoznala sta se na vsakdanjih skupnih vožnjah v službo in nazaj ter si krajšala potovanje s pogovori o tem in onem.

Tako skoraj leto in dan. Drug o drugem sta vedela marsikaj in prešlo jima je že v navado, da sta v avtobusu sedla skupaj. Tudi nekega dne sta prijetno kramljala in skoraj prestihala sprevodnikov:

»170 dinarjev, prosim!«
»Eden izmed njiju je nastel drobiž, drugi je hotel plačati s tisočakom. Drobiža ni imel ne potnik ne sprevodnik, zato je znanec ponudil manjkajoči stotak.«
»Tako jutri vam vrnem,« se je zahvaljeval prvi;
»Saj se ne muči. Se se bova videla...«, je odvrnil drugi.

Toda kot da se nista še nikoli videla, je »dolžnik« naslednjega jutra prejel svojega »supnika«. Ni mu odzdravil in sedel je sam zase. Vso pot vožnje. Ta dan in vse naslednje dni.

Znastva je bilo konec. Zato, da slučajnemu znanecu ni bilo treba vrniti sto dinarjev, je neki dolžnik zatajil nekega »supnika«. (Je za ta znesek sploh primeren izraz »supnik — dolžnik«?)

Je pozabil, da se pozna. Če bi bil res pozabil vrniti »Kako majhen je postal sopotnik v mojih očeh, ker stotak, bi mu tega prav zares ne zameril.« si je »supnik« z razmišljanjem krajšal neko jutro pot, ko je prav pred njim sedel tisti, ki je tako poceni zapravlil drobiž mnenje sočloveka.

Z. G.

Sprejem

dva poštena delavca

v delo lesno galanterijske stroke. Stanovanje priskrbimo, ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Gorenjska«.

12338

Slikarsko-pleskarskega pomočnika

sprejme takoj

STANE MRAK, - Tržaška 50, tel. 22-955.

12340

LESNO INDUSTRIJSKO
PODJETJE LIPA
AJDOVŠČINA

se za prizadevanje in nesebično pomoč pri gašenju požara v sušilnici na obratu kosovnega pohištva v Ajdovščini

ZAHVALJUJE

vsem, ki so kakorkoli pripomogli in nudili svojo pomoč.

Predavanja na Višji gospodinski šoli v Grobljah bodo letos v novi, funkcionalno urejeni zgradbi s sodobno opremljenimi predavalnicami.

Foto: Švabič

DOM IN ELEKTRIKA

Sesalnik in loščilnik „Eka“

Preden se odločimo za nakup določenega tipa sesalnika, je dobro, da smo seznanjeni z vsemi njegovimi lastnostmi in s pravilnim načinom uporabe. Poznati moramo tudi kapaciteto aparata, tako da izberemo za svoje potrebe — za velikost in število stanovanjskih prostorov, število družinskih članov — najprimernejši tip aparata.

»Eka« sesalnik in loščilnik sta primerna za manjša in srednja stanovanja. Sesalnik Wampyrette je majhen, lahek in ga med delom držimo v rokah, ter je posebno praktičen zato, ker je vsak čas pripravljen za delo. Sesalna moč je kar dovolj velika in jo reguliramo z uporabo različnih nastavkov. Moč motorja je 180 W, zato moramo vedeti, da porabimo s tem sesalnikom nekoliko več časa za posamezna dela. Cena aparata je 32.000 dinarjev. Pri nakupu dobimo naslednji pribor: ščetko za tla, ščetko za stene, ščetko za knjige in slike, nastavek za oblaženo pohištvo, nastavek za vstrkavanje prahu iz ozkih špranj ter pregibni nastavek. Pri uporabi nastavkov moramo vedeti, da je sesalna moč tem večja, čim manjša je sesalna odprtina pri nastavku. Gladke nastaveke uporabljamo za čiščenje mehkih površin, kot so preproge, oblaženo pohištvo, zavese, krtače pa za čiščenje gladkih in trdih površin, kot so tla, talne obloge, stene, peči, radiatorji, knjige. Majhne ozke krtače so praktične za čiščenje radiatorjev, čopičaste krtače pa za čiščenje prahu iz okrasnih predmetov, slik, knjig itd. Pri čiščenju talnih oblog bomo uporabili

manj napora, če bomo uporabili gibljivi nastavek. Prašna vreča je nameščena izven ohišja, filter je obrnjen navznoter, prah se odlaga v notranjo stran filterske vrečice. Če hodec vedno doseči dober učinek sesanja, moramo prašno vrečo večkrat izprazniti in očistiti; če je namreč umazana, je sesalna moč občutno zmanjšana.

Preden začnemo delo, sesalnik najprej pripravimo: pregledamo, če je prašna vreča pravilno vstavljena, na sesalno odprtino pritrdimo nastavek, ki je odvisen od dela, ki ga bomo opravljali. Nato s stikalom vključimo aparat. Loščilnik Polirette lahko k sesalniku priključimo kadar koli. Njegova moč je 120 W, ima le eno zimnato krtačo, katero, kakor sicer tudi pri vseh drugih 1 krtačnih loščilih, malo zanaša. Če želimo z njim loščiti večje površine, bomo zato uporabili precej časa in moči. Zato se za kombinacijo tega sesalnika z loščilnikom odločimo samo pri manjših stanovanjskih površinah. Cena loščilnika je 30.000 dinarjev. Loščilnik Polirette ima zelo praktičen nastavek za struganje parketnih tal. To so posebne žilne krta-

čice, ki jih namestimo na loščilnik namesto zimnatih. Učinek žilnih krtač bo uspešen, če se bomo te vrste obdelave parketnih tal posluževali redno in za manjše površine. Enkratno struganje zanemarjenih tal nam ne bo dalo željenega rezultata.

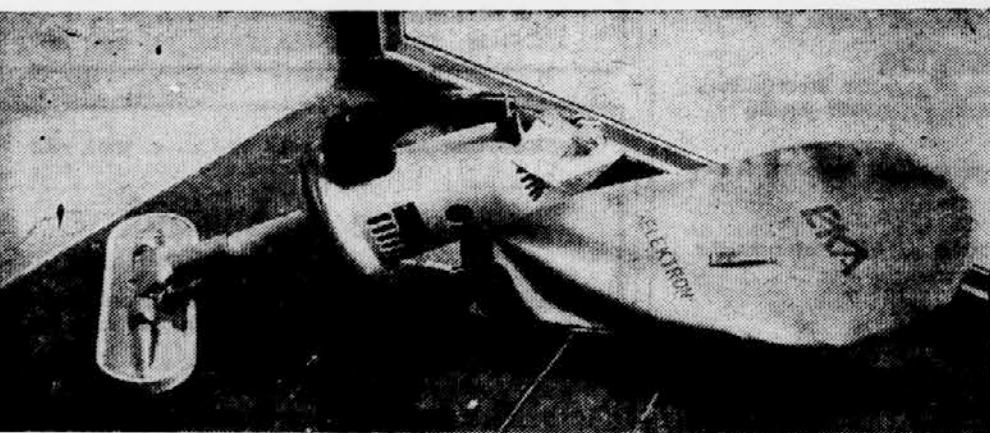
Loščilnik s krtačastimi nastavki uporabljamo za svetljenje tal, za kar moramo tudi tla primerno pripraviti: tla in talne obloge očistimo in nato namazemo s parketnim loščilom ali emulzijo v čim tanjši plasti, da se hitro posuši. Sušenje lahko pospešimo, če s cevjo, vstaknjeno v nasprotno stran sesalnika, kjer piha vroči zrak, sušimo tla. Loščilnik vodimo po tleh počasi in mirno, tako da osvetlimo tla kos za kosom. Če smo tla preveč namazali s pasto, ali če se le ta ni dovolj posušila, nam loščilnik zelo zanaša in se za njim poznajo sledi. Na ta način se tudi krtače hitreje zamažejo. Umazane krtače od časa do časa snamemo in jih operemo v blagi raztopini detergenta ter dobro splaknemo v mlačni vodi. Krtače osušimo na zraku, vendar ne na soncu ali pri vroči peči, ker bi tako postala žilna prekrhla in bi se lomila. Izrabljene krtače ne zavrzmo, temveč jih damo bnočiti (v vrvarno ali žimarno).

Pred delom loščilnik najprej pripravimo: namestimo držaj in prašno vrečo. Nato odvijemo kabel in ga priključimo na električno omrežje. S tem je loščilnik pripravljen za delo. Z roko držimo ročaj, z nogo pa pritiskamo na sklopko in nagamo držaj do potrebne višine, nato vključimo stikalo in pričnemo s svetlenjem tal.

Originalni AEG sesalnik ima še nastavek za stepanje preprog. S stepalnikom stepamo kar v stanovanju ter nam je prihranjeno občasno naporno prenašanje preprog na dvorišče ali balkon.

Pravilno uporabo sesalnika Wampyrette in loščilnika Polirette si lahko ogledate na demonstraciji jutri, v četrtek, 26. septembra ob 10. uri in v petek, 27. septembra ob 17. uri na Stalni razstavi Dom in elektrika, Ljubljana, Mestni trg 16.

D. M.

Sesalnik »Eka-Wampyrette«, kot ga lahko kupimo v naših trgovinah.

DAŠA PIŠE ZA VAS:

Za deževno jesen

Moda nas je zapenjala v dvobarvne dežne plašče, v strašansko praktične, čeprav zares samo dežju namenjene Lillion plašče, v svetleče plašče, ki se niso dobro počutili niti na poti v gledališče niti pod dežnikom, v lanskoteletne pelerine, ki so hotele postati modno odkritje, pa jim je letos ostala samo še stara modna nalepka, v kombinacije in kompromise. Vzporedno z vsemi modeli, ki spadajo pod dežnik ene same deževne dobe, pa so živeli dežni plašči, ki so bili športni, umirjeni, modni, malce strogi, pa vendar še vseeno dovolj ljubki, da lahko spreminjajo nujne deževne kaplje v veselo popevko. Ti dežni plašči so ostali priljubljeni tudi sedaj in ker je letošnja moda tako zelo športna in kaketirna z uniformami, so športni dežni plašči še prav posebno športni. Z epoletami, pod katere je mogoče napejati jermen športne torbice, s pasico, ki ob vetrovnem vremenu stisne rokav, z dvojnimi oplečkom, ki preprečuje nenadni nevihti dotik z rameni, s pasom ali brez njega in seveda z reverji, ki se zgledujejo z Napoleonovimi ovratniki.

Kadar zaropotajo na tlaku prve deževne kaplje pa si seveda z ljubkim klobučkom prav uspešno zavarujemo rahlo priščeko. Lahko je iz usnja ali pa iz istega blaga kot plašč. In če resno dežuje, kazalec na uri pa se odločno pomika proti začetku službenega časa, nikar ne pozabimo, da so tudi gumijasti škornji zopet v modi in za marsikoga prav gotovo praktični.

Vso protideževno bojno opremo pa seveda lahko izpremenimo tudi tako, da nam pride prav takrat, ko dežuje, vseeno pa ne izliva lepega sončnega dne (ki se pri nas pravzaprav vedno začneja z meglenim jutrom). Plašč za vsako priložnost je recimo krojen iz še vedno spoštovane balonske svile ali pa iz katerega koli drugega blaga, impregniranega proti rahlejšemu dežju. Nedolžnejši dežek niti ne bi škodil dobremu gabardenu. To zgornjo stran pa podložimo z mladostnim karistastim blagom, ki lahko mimogrede zadovolji tudi naše želje po športnem krilu. Na ta način si priborimo plašč, ki nam poleg kostima nadomesti vse tako imenovane prehodne plašče,

